

מחמין לו חמין בחיטין של תרומה –

They would heat up hot water with *T'rumoh* wheat

OVERVIEW

The גמרא relates that they would heat up hot water for אבא שאול (who was the kneader of dough in s'רבי household) using wheat of תרומה טמאה as fuel. תוספות discusses for whom this dough was baked.

אומר רבינו תם דלכהנים של בית רבי היו עושין -

The ר"ת says that they were making this dough for the כהנים of s'רבי household, but not for the ישראלים -

דלישראל לא שריא¹ אלא הנאה שאינה של כילוי כמו עירוב דמערבין² לישראל בתרומה -

For it is not permitted for a ישראל to derive benefit from תרומה, unless it is a עירוב of תרומה, which does not destroy the תרומה, like deriving benefit from a עירוב of תרומה, as the law is that we may make an עירוב for a ישראל with תרומה -

אבל הנאה של כילוי כגון להאכיל לבהמתו או להדליק אסור לישראל³ -

However, it is forbidden for a ישראל to have a הנאה של כילוי (from תרומה), for instance to feed it to his animal or to ignite it –

תוספות offers a proof for his ruling:

כדאמרינן⁴ בפרק קמא דמסכת עבודה זרה (טו,א) כהן ששכר פרה מישראל -

As the משנה cited in the first פרק of מסכת ע"ז states; a כהן who rented a cow from a ישראל; the כהן -

לא יאכילנה כרשיני⁵ תרומה -

Should not feed it כרשיני תרומה (whether it is תרומה טהורה or טמאה), since the פרה belongs to the ישראל he is benefiting from the תרומה a כילוי של הנאה, which is forbidden -

ובמסכת תרומות (פרק י"א משנה י') נמי אמרינן -

And we were also taught in משנה in מסכת תרומות -

מדליקין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות בשמן של תרומה שנטמא ברשות כהן -

¹ From רש"י ד"ה ללוש which states 'לא חייש וכו' לא שריב וכו' it seems that even ישראלים (i.e. רבי) ate from this baked dough. See 'Thinking it over' # 1.

² עירובין כו,ב. The משנה there is discussing עירובי תחומין (according to תוספות there בכל ד"ה). The ישראל may use תרומה as his עירוב (to allow him to travel a שבת תחום from where he placed his עירוב), since the תרומה is fit to be eaten by a כהן. The ישראל is not using up or destroying this עירוב; eventually it will be eaten by a כהן.

³ Therefore we must conclude that it was baked for the בית רבי.

⁴ This is a משנה in פ"א מ"ט.

⁵ כרשינים are a certain type of vegetable. [We see from this that כילוי של הנאה is אסור by all תרומה, whether טהורה or טמאה.]

We may kindle with oil, which became טמאה, in the כהן and בתי כנסיות, in the domain of the מדרשות -

פירוש אם יש שם כהן דנר לאחד נר למאה⁶ -

The explanation of 'ברשות כהן' is, if there is a כהן there (in the ביהכנ"ס וביהמ"ד) we may light טמאה since a candle for one (the כהן) is a candle for a hundred; otherwise if there is no כהן one may not light since it is a כילוי של הנאה which is אסור for a ישראל by טמאה as well.

explains the תורה source of this ruling:

ורבינו יצחק אומר טעמא משום דדרשינן משמרת⁷ תרומותי מה תרומה טהורה⁸ וכולי -
משמרת of פסוק the reason, because we expound the ר"י explained the
etc. - 'Just as תרומה טהורה, תרומותי

ומה טהורה דוקא לכהן אף טמאה דוקא לכהן ובטמאה ליכא אלא הדלקה:

And just as תרומה טהורה (which needs to be eaten) is only for the כהן, so too (the use of) תרומה טמאה is only for the כהן; and the use of טמאה is only for fuel and that is limited to a כהן, but not to a ישראל.⁹ Therefore the food baked from this dough was for the כהנים, because a ישראל cannot derive benefit from the burning טמאה.

SUMMARY

A ישראל cannot have הנאה של כילוי from תרומה.

THINKING IT OVER

1. How can we reconcile¹⁰ תוספות and פרש"י¹¹?

2. Based on the ruling of נר לאחד נר למאה¹², can a ישראל derive benefit from a fire kindled from oil of ערלה (which is אסור בהנאה) if a נכרי lit it for his own needs?¹³

⁶ See 'Thinking it over' # 2.

⁷ ויזכר יהנה אל אהרן ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומתי וגו' reads; במדבר (קרח) יח,

⁸ The word תרומותי is plural, indicating two types of תרומה, which are תרומה טהורה and תרומה טמאה and they are compared to each other; just as by תרומה טהורה it belongs to the כהן only after it was separated (but not while it is still טבל), similarly תרומה טמאה is מותר לכהן (to use it as fuel) only after הרמה (but not while it is טבל) continues with the reverse comparison.

⁹ However a ישראל may have a הנאה which is not כילוי של from טמאה, for instance he may sit (and rest) on a sack of טמאה.

¹⁰ See footnote # 1.

¹¹ See צל"ח.

¹² See footnote # 6.

¹³ See קובץ שיעורים.